

І чужому научайтесь,
і свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
424-0237
424-0807
УНСоюз: 485-8740
— Тел. з Нью Йорку: —
Barely 7-4125
УНСоюз: Barely 7-5337

РІК LXXII. Ч. 51. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 18, 1965 No. 51. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 17-го березня 1965

В АМЕРИЦІ

КОНГРЕС ШВИДКО СХВАЛИТЬ ЗАКОН ПРО ВИБОРЧІ ПРАВА, як заявили провідники обидвох партій, сенатори Майк Менсфілд і Еверетт Мак Кінлі Дірксен. На думку їх Палата легко схвалить законопроект, що його переслав до Конгресу Департамент Справедливості, а Сенат також не буде робити більших перешкод. Правда, одиниці між південними сенаторами, як наприклад сенатор демократ Аллен Дж. Еллендер із Луїзіани заповів, що вестиме обструкцію (філібустер) проти урядового законопроекту так довго, як довго йому дасть сили Бог. На його думку в деяких громадах негрів перевищують білі в відношенні, як три до одного. Коли б вони взяли в свої руки самоуправу, то вона була б в некомпетентних руках.

ПАЛАТА ПРИЙНЯЛА ПРОСКТ ПРО СПРАВЕДЛИВИЙ РОЗПОДІЛ ВИБОРЧІХ ОКРУГІВ і переслав його до Сенату. Схвалений Палатою Репрезентантів законопроект, щоб конгресові виборчі округи були визначували в можливо найбільш сумісній формі, і щоб число населення цих округ відповідало вимозі Найвищого Суду США, це значить, щоб всі округи в стейті були можливо рівні щодо числа населення. Прийнятий законопроект виможливить так звані "герімен-дери", це значить визначувати виборчі округи в дивовижній формі, яка давала б більшість партії, що є при владі. Сенат не зацікавлений справою виборчих округ, тому можна сподіватися, що він без труднощів схвалить прийнятий Палатою проєкт.

НОВИЙ ЕМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН НЕ ЗВІЛЬНИТЬ ЧИСТА БЕЗРОБІТНИХ, — казав голова Спільки Електричних Робітників Джеймс В. Кері, знаходячись в Сенатській Еміграційній Комісії. Кері казав, що те число нових іммігрантів, яке зможе прийти згідно з новим законом, становитиме такий малий відсоток числа безробітних в цій країні, що ніяк не зможе мати шкідливого впливу на американський ринок праці. Нові іммігранти мусять бути майже самі фахівці, крім найближчих членів родин американських громадян, і ті фахівці негайно дістануть працю після прибуття до США.

СОЮЗ ДЛЯ ПОСТУПУ ХВАЛИТЬСЯ СВОИМИ УСПІХАМИ, відзначаючи своє 4-річчя в дні 13-го березня. Статистика показує, що цей Союз може похвалитися економічними успіхами, бо прибуток на особу населення в державах Латинської Америки збільшився впродовж перших чотирьох років на 2.5 відсотка, в деяких державах на 3 відсотки, а деколи навіть на 5 відсотків. Економіка збільшилася тому, що збільшено і поліпшено річний продукцію та поширено торгівлю, головним чином в Середній Америці, між країнами Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Нікарагуа і Коста Ріка. США дали для Союзу для Поступу в чотирьох роках \$3,500,000,000.

ПЕРЕДБАЧАЄ КІНЦЕ ХАРЧОВИХ НАДВИШОК У США шведський економіст Гуннар Мирдал, промовляючи на зборах Крайової Фармерської Унії в Шикаго. На його думку надлишки фармерських продуктів за 10 років зовсім зникне, тому американські фермери повинні продюкувати якнайбільше харчів, бо в світі, головним чином серед нещодавніх народів, буде такий голод, що сотні мільйонів людей вмиратимуть із голоду. Голод у світі може спричинити політичний тоталітаризм (комунізм) та викликати заворушення. На думку Мирдала контролю народин поширюватиме буде дуже повільно між нещодавніми державами, і голод неминучий, бо продукція харчів не зростає так, як населення.

У СВІТІ

СОВЕТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОНОДІВНИХ СПРАВ АНДРЕЙ ГРОМІКО перебуває тепер з 4-тириденними відвідинами в Лондоні. За газетними твердженнями — він не дає себе втягнути в розмову на тему В'єтнаму, обмежуючись до твердження, що "спокій у В'єтнамі залежить від того, щоб американці відійшли відтуда". Покищо він нараджується з міністром Майкелом Стюартом, — на четвер 18 ч. м. призначена його зустріч з прем'єром Гарольдом Вілсоном. Громіко приготував приїзд до Лондону прем'єра Косігіна.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ СТАВИТЬ ЗА ПЕРЕДУМОВУ конференції про В'єтам припинення американцями бомбардування Північного В'єтнаму. Знову ж Америка ставить за передумову — припинення В'єтнамом підтримки південно-в'єтнамських партизанів. А Північний В'єтам, підтримуваний Китаєм, ставить за передумову — відкликання американських військ з Південного В'єтнаму.

ІЗРАІЛЬСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ (КНЕСЕТ) РІШИВ 66 голосами проти 29, при 10-ох, що стрималися, нав'язати дипломатичні зв'язки з Західною Німеччиною. Ізраїльський прем'єр Леві Ешколь заявив, що "у конфлікті між почуваннями і розумом — мусить рішати розум".

ЗАХІДНА НІМЕЦЬЧИНА РІШИЛА ВИПЛАТИТИ ІЗРАІЛЕВІ решту свого "довгу совісті", себто відшкодування за втрати з часів гітлерівського панування, у висоті 860 мільйонів дол. Виплатені Ізраїлеві до цього часу гроші за договори з 10 вересня 1952 сягають вже більшових сум і стали підставою економічної відбудови Ізраїлю.

У СТОЛІЦЯХ ІРАКУ І ЛІВАНУ, В БАГДАДІ І БЕЙРУТІ ВІДБУЛИСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ проти тамошніх західно-німецьких амбасад. Найгірше пошкоджено будинок амбасад в Іраку, здемолювавши частину його внутрішніх улаштувань і підпалюючи середина. Понищено теж багато авт. Західно-німецький канцлер Людвіг Ергард заявив, що це комуністи нацьковують арабів проти Німеччини. Зате Марокко перестерегло проти зривання зв'язків з Західною Німеччиною з пієтети за визнання нею Ізраїлю.

ДО ПЕЙПІНГУ ПРИБУЛИ ЧОТИРИ КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ з МОСКВИ, що їх ніби-то побили московські поліціянти під час демонстрації азіатських студентів перед американською амбасадой. Тих авантюристів, які напевне мали доручення від комуністичної амбасад в Москві зробити антиамериканський вуличний бешкет, приймали в Пейпінгу, як героїв, використовуючи нагоду для дальших протисовітських лайок.

ХРУЩОВ МОЖЕ ВЕРНУТИСЯ ДО ВЛАДИ — подають західні кореспонденти з Москви. Вони пояснюють появу такої плітки фактом поважних труднощів, в яких опинилися наступники Хрущова: через В'єтам погіршилися совітсько-американські зв'язки, водночас погіршилися зв'язки з Пейпінгом і втрачено провід над іншими компартіями, які колись підпорядковувалися Москві.

ТУРЕЧЧИНА ЗНОВУ ПОГРОЖУЄ КІПРОВІ збройною інтервенцією в обороні кіпрських турків. У відповідь кіпрсько-грецький президент Макаріос заявив, що у випадку "інвазії" Туреччини — кіпрсько-грецьке військо негайно захопить всі посади, що ще в руках турків.

До Південного В'єтнаму вишлють більше гелікоптерів

Сайгон. — Збройні сили американців у Південному В'єтнамі будуть в першу чергу скріплені новими ескадрильями гелікоптерів. Скільки їх буде докладно, цього не сказано. Тепер знаходяться в Південному В'єтнамі кругло 400 американських гелікоптерів з власними закладами. Шеф штабу наземної армії США, генерал Гарольд Джансон, який перебував у Південному В'єтнамі в минулому тижні, висловив своє найбільше призначення для праці американських військових до-

Демонстрації в Алабамі продовжуються

Монтгомері, Алабама. — 16-го березня 600 демонстрантів в обороні виборчих рестрацій маршували вулицею і під час того на них нахали 15 кінних поліцейських, які розігнали групу маршуючих, поранивши при тому 8 осіб. 38-річний учень із Гантінгтона в Пенсильванії був важко поранений в голову. Тактика поліції не сподобалася навіть місцевій владі і вона просила вибачення за дії поліції. В Селмі д-р Мартін Лютер Кінг хвалив урядовий законопроект, про який в Конгресі говорив 15-го березня президент Джансон. Д-р Кінг закликав до продовження демонстрацій так

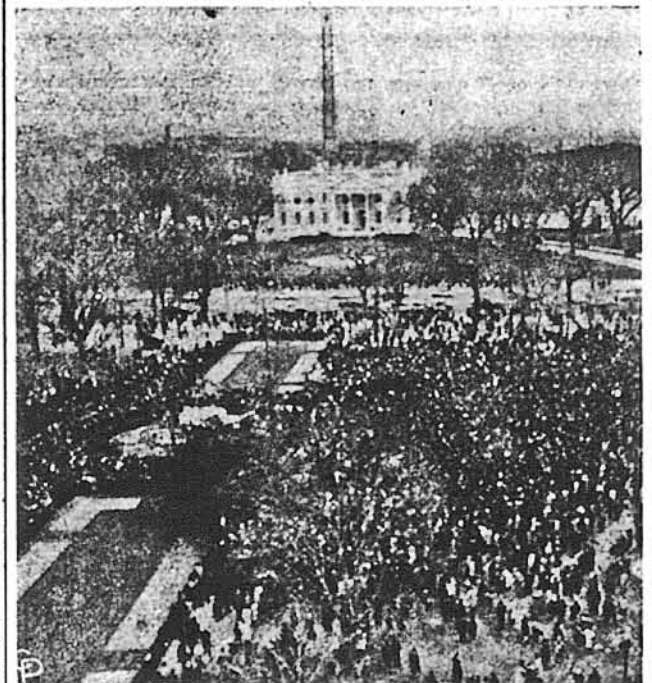
Пероністи хваляться виборчим успіхом в Аргентині

Буенос Айрес. — Пероністська партія Народна Унія скріпилася в останніх виборах в Аргентині і здобула стільки голосів, що стала другою щодо сили партією в державі. Ця партія здобула найбільше число голосів (2,770,733), а Народна Радикальна партія — на другому місці (2,620,897 голосів), але радикали здобули 40 посольських мандатів, а прихильники Пероністської 35. Тепер виборили 99 послів на всіх 192-ох. Парламенті радикали мають тепер

Цьогорічні Шевченківські премії в УССР одержали Бажан, Вільде і Вірський

Київ. — Згідно з рішенням т. зв. урядового республіканського комітету по преміях імені Т. Г. Шевченка, що його очолює совєтський партійний діяч і драматург Олександр Корнійчук, Шевченківські премії 1965 року призначено в галузі літератури поетові Миколі Бажанові за його поему "Політ крізь бурю" та Трині Вільде за її тенденційний і витриманий в режимо-му дусі роман "Сестри Річчи-ські". В галузі концертно-вищої діяльності премію призначено балетмейстеру Павлові Вірському за створення

Демонстрації проти "расової несправедливості в Алабамі"

У зв'язку з широко розгорненою в стейті Алабама акцією за визнання громадянських прав неграм і заборону походів із Селми до Монтгомері в парку Лафаста у Вашингтоні, навіпроти Білого Дому, відбулися багатолюдні демонстрації із протестом "проти расової несправедливості в Алабамі". В демонстрації взяло участь яких 15,000 осіб. На фото: демонстранти зібрані на площі Лафаста, позаду Білий Дім і це далі Монумент Вашингтона.

МОРСЬКА ПІХОТА В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Вояки із з'єднання морської піхоти США під обстрілом комуністичних партизанів поблизу летунської бази Да Намг у Південному В'єтнамі.

ЗДА ТАВРУЮТЬ ФРАНЦІЮ ЗА ПІДРИВАННЯ ЇХ МІЖНАРОДНОЇ ПОЗИЦІЇ

Вашингтон. — Заступник державного секретаря Дж. Болл, промовляючи в минулий вівторок 16 березня на конференції над проблемами закордонної політики, виступав за те, щоб американці в Південному В'єтнамі служили справі волі в цілому світі — заявив Джордж Болл. Американські газети коментують його промову, як доказ шораз більшого невдоволення американських керівників кол егістичною і виразно антиамериканською політикою Франції, яка свою "незалежність" продемонструвала останньою — підписанням нового торговельного договору з Північним В'єтнамом, якому вона обіцяла поширити дотепершній торговельний кредит. Підписання такого договору у Парижі в тому часі, коли США бомбардують Північний В'єтам за його роль агресора проти Південного В'єтнаму — це скриває демонстрацію проти Америки та підтримку агресивних настроїв південно-азійських комуністів.

У МЮНХЕНІ

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕМІГРАЦІЇ

(А. Д.) Мюнхен, столиця Баварії в Німеччині, є українським еміграційним "Римом" у політичному сенсі. Не кількістю українців — їх же там залишилося вже менше, ніж масивність невеличка українська громада в одному із міст Америки. Але й в Римі кількісно українці становлять малу громаду. А проте Мюнхен такий можна вважати за столицю української політичної еміграції, бо там її провід, там головні українські еміграційно-політичні установи, там видається головні публікації і там справжні українські політичні емігранти, а не громадяни українського роду, які це є в нас, в Америці чи в Канаді.

Очевидно, що за три коротких дні, та ще й такі несприятливі для орієнтації, як субота і неділя, не багато можна було побачити і пізнати з того осередку, однак деякі враження й спостереження можуть мати певну інформаційну вагу.

Цікава пригода трапилася уже в дорозі літаком з Риму до Мюнхену. Припадок хотів, щоб в тому самому літаку, навіть побіч підписаного, сидів німецький католицький єпископ, що з супроводом мюнхенського кардинала — як це можна було судити по одязі й опису з розмови — вертався також з Риму і з тієї самої урочистості інсталяції нових кардиналів. Розмова між ними зійшла власне на українського кардинала Йосифа Сліпого, його минуле й перспективи на майбутнє, а далі й на весь великий комплекс, що його становить проблема України в теперішньому світі. Це тільки підтвердило враження з Риму про велике міжнародне значення найменування українського кардинала, підтвердило інтенцію Папи Павла VI, висловлену в промові під час ав-

дісній української групи, що він "підвищення великого славного українського Митрополита до кардинальської гідності бажав винести глибоку пошану до мюнхенського Йосифа Сліпого та до асоцію українського народу". Розмови німецького єпископа з мюнхенським кардиналом, що її можна вважати за столицю української політичної еміграції, бо там її провід, там головні українські еміграційно-політичні установи, там видається головні публікації і там справжні українські політичні емігранти, а не громадяни українського роду, які це є в нас, в Америці чи в Канаді.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

НТШ В ЗДА ВЛАНІВУЄ ШЕВЧЕНКІВСЬКУ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Нью Йорк. — Філологічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА відзначає цьогорічні Шевченківські роковини Шевченківської Наукової Конференцією, яка відбудеться в суботу 20 березня ц. р. о год. 6-їй вечора у великій залі Українського Інституту Америки при 2 Іст 79 вулиці в Нью Йорку. У програмі конференції передбачені доповіді: проф. Богдана Романенчука на тему "До питання Шевченкового світогляду", інж. Оксана Лучинська на тему "Василь Доманицький — редактор першого повного "Кобзаря" та проф. Василя Лева на тему "Шевченкіана у виданнях Наукового товариства ім. Шевченка".

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ МІКОЛИ МАТІСВА-МЕЛЬНИКА

Нью Йорк. — Дня 19-го березня ц. р. о год. 8 веч. в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку відбудеться вечір на пошану пам'яті поета-педагога Миколи Матісва-Мельника, що довгі літа працював гімназійним учителем у "Рідних Школах" Чорткова, Станіслава й Львова, як також семінарії СС Василіянок у Станіславові і Львові. До Америки приїхав 1947 р., але після трьох місяців перебування в США помер передчасно від розриву серця. У вечорі будуть участь: проф. д-р В. Лев — слово про поета, І. Ковчів і В. Калін — рецитативна творчість і творчість Матісва-Мельника. Прасується на вечорі буде дочка поета п-ні Софія Буря з Кілієнду.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР НА ПОХОРОНІ ВІСНОНА ЧЕРЧИЛА

Париж. — Як повідомляє паризьке "Українське слово" з 21 лютого, в похороні Віснона Черчила в Лондоні, взяв участь також представник Товариства б. вояків УНР у Франції Михайло Карачевський-Вовк. Він репрезентував Товариство, яке є зв'язне організаційно із французьким італіанським Комітатом Союзом, із прапором українських комбатантів під час їх похоронних урочистостей у Лондоні й у Вайтхоллі. Після

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

МРІЯ — УКРАЇНА!

Після закінчення медичної школи Ніна Козаченко живе й працює у далекому, глухому селі бурятського Забайкалля. Кореспондент "Молоді України" Ірина Бабич, яка відвідала дівчину, пише 7 березня ц. р.:

"Тихо співає Ніна рідну українську пісню.
— Сумусь?
— Ажжж.
— Мрієш про повернення?
— Мрію..."

ГОРЛІКА ДЛЯ МОЛОДІ... З-ПІД МОЛОДИ

Кореспондент "Молоді України" з 6 березня ц. р. розповідає про київські каварни для молоді: "Киянку" та "Марічку" — замкнули, а "Веселка" та "Мелодії" ледь-ледь живіють. Ще діє каварна "Мрі". Як же вона виглядає? Ті ж танці, кілька пісень, віршиків, та ж горліка, але... з-під стола."

ТАЛАНОВИТА БУКОВИНКА

Олена Гаюк — талановита вишивальниця на Буковині, яка не лише успішно опанувала понад 60 народних швів, але й сама вишивала більше як десять швів. Особливу славу здобули її вишиванки-картини: "Олеся Довбуш", "Юрій Федькович" та "Лілея". (Молодь України)

похорону український представник був запрошений разом з делегацією французьких комбатантів на прийняття до Французької Амбасад.

НТШ І ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВЛАНІВУЮТЬ СПІЛЬНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Нью Йорк. — В суботу, 13 березня 1965 р. відбудеться у великій аудиторії Українського Інституту Америки — третя спільна Наукова Конференція, яку влаштували Математично-Природничо-Лікарська Секція НТШ і Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Конференцію відкрив голова Лікарського Товариства д-р М. Зарицький. Першу доповідь на тему "Вплив алкоголізму на нервову систему людей" виступив психіатр д-р Євген Грабарчук, подаючи симптоми хвороб алкоголізму та їх терапію. З черги лікарів Ветер. Адм. Шпиталю, д-р Люба Стефанівська говорила про "Регабілітацію як нову спеціальність лікарської науки", що у висліді медико-гуманітарного процесу уможливило хворі люди повернутися до продуктивного життя. По Конференції висвітлено науковий кольоровий фільм про лікування цукру.

РЕТРОСПЕКТИВНА ВИСТАВКА ЮРІЯ СОЛОВ'Я В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — В Українському Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку при 149 Друга Евін відбудеться в суботу 20 березня ц. р. відкриття ретроспективної виставки малюнків праць відомого українського маляра-модерніста Юрія Солов'я. Виставка охоплюватиме важливіші праці Юрія Солов'я, характерні для шістьох етапів творчості мистця: пост-імпресіонізму (з 1945 р.), фігурально-конструктивізму (1947), безпредметності (1948), зверноту до фігуральності (1948-49), релігійної тематики (1950) і сучасного експресіоністично-мистецького символізму. Виставка триватиме до 4 квітня ц. р. і її можна оглядати в п'ятницю від 6 до 9 веч., в суботу від 1 до 7 вечора і в неділю від 12 до 7 веч.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ

лодь України" 5 березня ц. року.).

...НОВА ТРАДИЦІЯ

"...А потім касири урочисто вручали молодим робітникам їхній перший заробіток... Віднині свято першого заробітку стало в ровенських текстильників (Волинь) — це однією традицією". ("Молодь України" 3 березня ц. р.).

ПЕРШІЙ ГРАД НАД ОДЕСОЮ

4-го березня вночі, — повідомляв кореспондент РТАУ — над Одесою пройшла сильна злива з градом. Березневі грози, кажуть метеорологи, над Одещиною — рідкісне явище: за останні сто років його спостерігали сім раз, а град — уперше.

СКРИПКА РОЗМІЩУЄТЬСЯ НА НІГТИ МІЗІНЦІЯ

Мініатюри Михайла Маслюка із Жмеринки на Вінничині здобули широку славу. Невдовзі Михайло Маслюк виготовив скрипку: її висота 9 міліметрів. Зроблена вона у такій самій пропорції, з тих самих матеріалів і має ті самі деталі, що й велика скрипка. Вона розміщується на нігті мизинця. Ще й лишастись місце ("Молодь України" з 5 березня).

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1100 of Act of October 3, 1917—authorized July 31, 1918.
Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Ліквідація сумної спадщини

Виступ президента Л. Б. Джансона в понеділок 15 ч. м. перед об'єднаними Палатами Конгресу був історичною подією, яка буде запам'ятована як одна з найбільш важливих у догому і все ще не закінченому процесі творення єдиної, суцільної американської нації з людей різних рас, віросповідань і різного територіального походження, з глибокими культурними коріннями в різних країнах світу. Расовий бар'єр, що існує по нинішній день у кількох південних штатах 3-х держав, найбільша перешкода для завершення цього процесу, бо цим бар'єром є не так формально-правні шкани, а цілком зберігати чітке розмежування між білою і чорною расою в громадському та приватному житті, як расова ненависть, сильна за бачку закону. Це вона є тією "жалюгідною спадщиною" минулих сторіч, про яку говорив Президент. Це вона, всупереч змістові й духу Конституції, всупереч здоровому глуздові диктувала стейтсменам і місцевим службовцям у шістьох південних штатах все ще не допускали муринів до голосування у федеральних, стейтсменів та муніципальних виборках.

У своїй 50-хвилинній промові, яку прийняли законодавці переривали оплесками 36 разів, Президент підкреслює, що це, власне кажучи, не є проблема муринів, а білих. Півдня ані Півночі, а — проблема американської нації. Тому він найдостойнішим тоном закликає переробити, відкинути й пережити упередження та пересуди, що називалися історичними, коли був поділ на білих панів і чорних невольників. Поруч із полум'яним закликом в ідеї Великого Емансипатора Лінкольна — Президент навів конкретні способи, як переводити расову дискримінацію в кількох південних штатах, щоб позбавити негритів у практиці їхнього конституційного виборчого права. Вся ця велика промова Президента була мотивована окремого звернення, зголошеного ще того самого вечора до Конгресу з вимогою, щоб Конгрес прийняв закон, який виключив би надалі оті негідні підступи й шкани проти муринів у ділянці права голосування. Президент у своїй промові закликав, щоб надалі над цим законом не тривали місяці, а тільки дні чи щонайбільше тижні. Судячи по настрою — нема сумніву, що обидві партії в Конгресі підуть назустріч закликові Президента.

Крайня пора позбутися раз назавжди тієї расової ворожнечі, яка тас добру нагоду ворогам Америки, нацьковуючи білих проти чорних і навпаки, дискредитувати й компрометувати її в очах світу. Ми є свідками останнього етапу на догому шляху ліквідації цієї болючої й важкої справи.

Комуністи бояться правди

Кілька років пишеться в світовій пресі про основку різниці між совєтським чи пейпінгським "ортодоксальним" комунізмом, з одного боку, і так званим "національним комунізмом" югославського Тіта і вже деяких совєтських сателітів, з другого. Пишуть про югославський комунізм і "націонал-комунізм" тих чи інших "народно-демократичних" країн, деякі західні коментатори підкреслюють їх справжній нібито "демократизм", розпитується про свободу думки і слова під цього роду націонал-комуністичними режимами і т. д.

Дуже часто в цьому намагаються брати свої власні побажання за дійсність ці коментатори перочують наявність таких чи інших фактів, які докорінно заперечують їхні писання. Диктаторові комуністичної Югославії західна преса дуже скоро забула застосовані ним репресії супроти Мілована Джіласа, видатного партійного діяча, який відважився виступити з критичною оцінкою й засудженням комуністичної дійсності в СССР і в Югославії.

Новим, незалежним доказом наявності "режимної шруби" в цій же "свободолюбивій" Югославії може бути афера із югославським славством російського роду, Михайлом Михайловичем, репортаж якого п. н. "Московське літо 1964" був гостро засуджений самим Тітом, як "реакційний", за чим послідувало негайно й ув'язнення самого автора.

Безпосередньою причиною репресій у відношенні до Михайлова, до речі народженого й вихованого вже в Югославії, було те, що в репортажі про своє наукове відраження до СССР він посміявся написати, що це в Совєтському Союзі, "найбільше" і введено вперше концентраційні табори для політичних в'язнів, і що народодовіство було широко практиковане в Совєтському Союзі. За цю незаперечну вже сьогодні і відому всім правду сконфісковано журнал, в якому був надрукований репортаж, а самого автора гостро засуджено за "блогарствію" та "антикомунізм" — позбавлено свободи.

Не зважаючи на те, чи ці репресії започатковано з ініціативи самого Тіта, чи, як дехто твердить, на вимогу совєтського уряду, вони доводять, що в ставленні до свободи думки і слова націонал-комуніст Тіто такий же реакційний, як і кремлівський самодержець, з якими він такі пішов на злагоду. Правди бояться і в Москві, і в Пейпінгу, і в Београді. Це вже такий характер антинародного комунізму.

ПРАВДИВЕ ЗНАЧЕННЯ СОВЄТСЬКОГО ТЕРМІНУ „УКРАЇНА“

Треба нашірці це питання ясно й чітко поставити перед нашою суспільністю. І треба поставити, ясною відповіддю, крапку над „і“, хоч ця операція і болюча, бо слово „Україна“ переплетене у нас із глибокими почуттями. Але, втім, ми, і ми, політичний емігранти та представники вільної української науки, не годяться банити ілюзіїми, бо політика, що не рахується з дійсністю, взагалі не є політикою, а є самообманом.

Треба, отже, науковцям, що роками займаються семантикою, дати громаді ясною відповідь на питання: яке є значення совєтського терміну „Україна“? Треба проаналізувати дійсні реалітети „совєтської України“ і з'ясувати дійсне значення цього слова за московсько-комуністичною завісою. І може це розв'язує дурман фальшивих теорій, що, як ліхманіна, тріснуть малою частиною наших старших громадян та молоді.

Насамперед звернімо увагу на важливу ділянку новітнього мовознавства, а саме на семантику, ту дисципліну, що досліджує значення слів і в Європі має досить змішані завдання, як у Новому Світі. Вона має встановлювати першине, основне значення даного слова, схоплювати його різні розгалуження та визначати його розвиток від корінного уявлення як по сьогоднішній день. Шойно встановлення повного й правильного значення слова, чи слів, уможливило людям виміну думок, шойно тоді здійснюється янче „мови“.

Бо мова, пав'ятаймо, служить для взаємного зрозуміння, а не непорозуміння, чого розмовляють. Отож, всяка правдива дискусія чи діалог можливі тільки тоді, коли обидві сторони зважують терміни і слів, які мають рівні і точні значення, спільні обох розмовників. Якщо одна людина під словом „корова“ розуміє „козу“, і прощає ту „козу“, як „корову“, переконуючи покупця повільно фраз, що та „коза“ є дійсно „коровою“, і якщо та друга людина, чи група людей, не бачивши тої „корови“, її купує і в'язить, що вона, чи купує, купує „корову“, то розчарування буде велике і трагічне. У нашій народній пісні справа вирішена гумористично: „Ой так чи не так, декарт рибка буде рак“... Але в політиці рибка не є раком.

Ленін розумів, якою могутньою зброєю є слово і гасло в політичній пропаганді. Він розумів, що для успішної пропаганди треба в гаслах майбутніх жертв викликати хаос значень, що заломувати їх опір проти більшовицької диктатури. Тому він і дав вразну інструкцію: „баламутити ваших ворогів“! І дійсно, своїми гаслами й термінами агітатор одурманює і селян і робітників, — і цьому семантичному хаосу більшовицька задушають 75% своїх успіхів не тільки під час революції, а й пізніше у їх закордонній пропаганді. ба навіть і дотепер у деяких колах американської, досить поверхової і пліткої північелітєнції.

Москаль Ленін також добре

ствердити, яке спустошення та комуністична метода і техніка викликали поміж науковцями і студентами в Новому Світі. Вислідом їх був повний семантичний хаос, що провадив і до нашого Окремого Департаменту і до жорсткої „ліберальної“ журналістики.

Не може забути, як після одної лекції на курсі „Історії Совєтського Союзу“ підійшла до мене сестра — законниця і запитала, чи я читав промову сталінського опричника — Виринського в Об'єднаних Націях. Вишинський заявив, що більшовицький уряд уявляє себе за „прогресивну демократію“. Тому сестра повірила, що за кілька місяців зійдеться „Конференція круглого столу“ і принесе нашірці світові мир, бо Америка є такою за „прогресивну демократію“.

Ентузіазм викликала поміж студентами заява Громики проти „імперіалізму“, бо „імпіалізм“, теж проти імперіалізму, — тому більшовицькі й американці знову стануть союзниками... Скільки праці коштувало — поволі, крок за кроком, на підставі совєтської преси і публікацій, щоб викинути студентам совєтське значення терміну „імперіалізм“. Отож, Москва називає втрутання половини Кріза актом „американського імперіалізму“, втрутання Греції чи половини В'єтнаму — „брутальним американським імперіалізмом“.

А який семантичний хаос викликає совєтська Конституція в американських головах! Студентів треба вчити, рядок за рядком, як читати і розуміти, бо там що не слово, то брехня, висловлена технікою пофальшованого значення. Наприклад, параграф 13: „Союз Соціалістичних Республік — це федеративна держава, створена на підставі добровільного союзу рівноправних совєтських соціалістичних республік“. Задумаймося, і зрозуміємо, що термін „федеративна держава“ має тут інше значення, як в Америці чи у вільному світі, а термін „добровільний союз“ чи „рівноправні республіки“ — цілковиті фальшивки. І так іде параграф за параграфом Конституції, виповнений ущерть семантичним ошуканством.

Оце й було причиною, чому я опублікував у 1949 р. в „Ukrainian Quarterly“ (том V) статтю „Soviet Semantics“, маючи це з „Ізвестій“ знамениту цитату: „Ошукання наших ворогів — це справжній революційний метод боротьби“. Я послав її англійському представникові в Об'єднаних Націях, і він створив у своїй промові в ООН для „совєтської семантики“ претарний термін: „upside-down language“ — мова із значеннями „догори ногами“.

В Америці тільки соціаліст Норман Томас був наскрізь свідомий того, яке жалюгідне опуканство супроти політичних діваків та наївняків у вільному світі поповнює Москва своєю семантикою. В листі до мене (я подав його в „Captive Nations“, 1960 р., ст. 44) він підтвердив своє переконання, що „кому н і с т і сплюндрували всю (міжнародну) термінологію лібералів, демократів і гуманітаризму, обернувши її значення в цілковиті протилежності — антитези“. (Далі буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ
У СПРАВІ „КУЛЬТУРНОГО ОБМІНУ“

Після мого виступу на вічі в Нью-Йорку, М. Дж., в справі культурного обміну (радне обміну) я одержав багато листів, автори яких підтримують мій погляд, що приватна ніжна думка — це приватна справа кожного громадянина, а організовані виступи для такого обміну є не лише даремною витратою часу, але й можуть принести нам небажані політичні наслідки, як це сталося під час другої світової війни. Проте, деякі „культурні діячі“, які живуть ще „проевітанськими“ поняттями державного будівництва, себто ідеалом з-перед 1914 р., вважають, що вони збудують Україну без війська, лише культурним обміном.

Не буду з ними спорити, бо коли вони заснували в 1914 р. хай сплять і далі сном „благородних ікрофід“. Для тих, яким справа дійсно лежить на серці, буде цікавим голос американської преси, як вона розуміє „культ-обмін“.

Генрі П. Тейлор у статті п. н. „Надісти навчили червоних трюків“ пише: „На площі Держинського в Москві існує другий відділ совєтської розвідки під тою самою головною командою, знаний, як Товариство для культурних зв'язків з закордоном. Ця організація, яка позує, як незалежна, навіязує зв'язки з закордоном, доставляє совєтській фільмі, влаштовують виступи артистів і т. д. В дійсності вона є стисло контролювана комуністичною партією і ловить у каламутній воді ступайків та прихильників. Наприклад, наше ЕФБІА підозріває, що найкращий кльовий московський цирку — найбільшій, який узяв приступом Нью-Йорк та інші міста в ЗЛА, був головним совєтським асом при рекрутуванні працівників і в (шпигунів)“.

Чи треба кращих вияснень? Дехто з наших „культурників“ каже, що коли американський уряд робить таку виміну, то й нам треба це робити. Варто перефразувати в а т і тут польську приповідку: „Що вільно востоді, того не вільно тобі, український „культурику““.

ЩО ПОСІЛЯЮТЬ, ТО Й ЖИНУТЬ

Групу школярів — турнистів із Тульчана зашлюпили на вулиці в Києві четверо підлітків. — Я працівник міліції, — заявив один і показав якусь червову книжечку. — Хто ви такі? Чого вишастесь вулицями?

— Приїхали на свята, — почали були хлопчики. — Досить базикати! — перервали їх. — Вивертайте кишень! Чого стоїте? Доведіть, мабуть, допомогти!

Коли потерпілі відійшли, Вячеслав (він очолював групу) виявив незадоволення: — Мало грошей! Треба ще раз потрутити.

Учнів наздогнали, забрали все, що могли, і побили. В „оператив“, крім Вячеслава, брали участь Гаражик, Шелест, Курський, „Дружик“, як вони себе звали, частенько „общипали“ кишені молодих людей, навіть ізидили в „по-дорожжю“ по різних містах...

Якщо такі злочинні підлітки поширені в Києві, і їх не можна приховати, бо вони завжди видимі, то що ж тоді говорити про провінцію? А скільки подібних справ не потрапило на сторінки газет і залишається в помурх стінах совєтської поліції, чи то пак міліції!...

І от „товариський суд“... Що й, підлітки, поволо на шлях злочин? Довго думали-гадали й, нашірці, прийшли до висновку: „перекитки капіталізму“!...

Які ж пережитки? Адже не лише ці діти, а й їхні батьки народилися й виростили за совєтським режимом. Значить, справа саме в зачерствілому совєтському режимові. Як же привітати: на лютрості нічого наркати, коли обличчя криве. Москва зруйнувала основний корінь — родину; заборонила релігійне виховання, посяла сваву, нелад, розлад, пиякити. І от мають! Що посіяли, те й жнуть.

П. Панасенко

Чудесний лік

Усі добре єрбі пригадують, як під час другої світової війни почали вживати як антибіотика пеніцилін, яка лікувала дуже швидко ті недуги, що перед тим вимагали довгого часу, а деколи взагалі не піддавалися лікуванню.

Тепер маємо цілу групу подібних антибіотиків, і пеніцилін вже не є чудесним ліком, як це було 20 років тому. Тоді одна особа в таборі для переміщених, що мала екзему на нозі, просила лікаря, щоб дав їй коштовний пеніцилін. На це лікар відповів: „Не можна, пане, стріляти до горобця з гарматой“.

Тепер уже пеніцилін не є гарматой: на щастя людини, появились і появляются інші, справді важкі гармати, які допомагають лікарям поборювати різні недуги.

Недавно часописи принесли вістку про появу „важкої гармати“, яку самі лікарі називають „чудесним“ ліком, бо діє він надзвичайно швидко і всебічно.

Джан А. Осмундсен пише на сторінках „Нью-Йорк Таймсу“ про лікувальні прикмети цього нового ліку, що коротко називається DMSO — dimethyl sulfoxide, такі неможливі слова:

„Він зовсім заспокоює біль, припиняє горіння ран; зменшує в людини запальний стан; вичищує потовчення на тілі й синяки; служить як засіб до заспокоєння нервів; допомагає при терпіннях під час так званої сіної гарчачки; при болях м'якушів; усуває отрути з організму та помагає при деяких родах артритизму й запаленні т. зв. лобових пазух“.

Треба ще додати, що DMSO може переносити деякі ліки, як, наприклад, ісуліну, до людського організму за допомогою шкіри. Якщо покласти цей чудесний лік на шкіру, то за кілька секунд можна відчути його смак. Цей лік покладений на листок, корінь або стовбур, переносить у рослину хемікалі, які приписують їй ріст.

Сотки лікарів і ветеринарів випробували DMSO на собі та на тваринах і ствердили повний успіх цього ліку. DMSO використовують також і в промислі як розчинник у продукції синтетичних текстилів і для припшення деяких хемічних реакцій.

У рідництві цей препарат виявився корисним у припшення росту поліцій, він нищить зародки на гришках, запобігає гниттю картоплі в землі та нищить паразитів на рослинах.

Найцікавіше в цьому всемо те, що ця цінна речовина є побічним продуктом при виготовленні паперової маси. 35 фунтів деревини дає коло 4 унцій чистого DMSO.

Про DMSO звітували перед представниками Технічного Товариства Промисловості в Нью-Йорку Роберт Дж. Гершлер із Корпорації Кроуш Шеллербак із Кемесу, Вашингтон та д-р Стенлі В. Джекоб з Орегонського університету. Вони заявили, що вже 6 фармацевтичних компаній — Скібба, Шерінга, лабораторія Синтекс, Мерк Шпайр і Дом, Гайтї фармация і Американ Говм Продактс — мають ліцензії на випробування і продукцію цього препарату для медичних цілей.

Невідомо, коли цей новий лік з'явиться в продажу, — це залежить від того, коли цю справу вирішить Адріаніа-трація Харві і Лікві.

Треба згадати, що цей новий чудо-лік не діє проти укусів комарів, бо він витворює в організмі тканинах такі самі хемікалі, які виникають внаслідок укусу комарів. До того ж треба мати на увазі, що деякі особи вразливі на DMSO: він має запах, подібний до запаху устриць, і викликає в цих осіб лютоту.

І нашірці: новий лік не зможе уживати люди, які споживали забагато алкогольа.

Л. Г.

Лєся Лисак
ЧЕРВОНЕ ЯБЛУКО
Моя добра подруга вернула-ся із поїздки до Метрополі. Не першої, арешто, і павеню не останньої от такої собі звичайної поїздки, яка в те-перішньому масштабі асесвіт-них подорожей майже нічого не означає. Такий собі звичайний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на слова роздівдо-відає, починає розказувати свої враження. Отже, про го-тель дехто з тих „сантима-талних“ скаже вам, що на-чальний, буденний епізод, су-проти якого колишня подорож, скажімо з Помор'я до Львова, була великою подоро-жю. Бо тоді з такою подорож-жю пов'язувалася ціла маса вражень і емоцій, а тепер — нелетко нас чимсь захопити цієї надто зворушливості. Що ж, часи і люди змінюються.
Проте, залишається одна схожість: і тоді і тепер по-вороті з „великого міста“ ми завжди питають нас те саме: „Ну, як там було?“ — Це не-змінне питання з виявом при-таманної нам усім цікавості: „ану ж дізнаємося про щось нове й інтересне?“ (Ні, ма-буть такі людська вдача не змінилась). І на це пита-ння майже кожен навіть ті-скіпи на

У МІОНЖЕНІ

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕМІГРАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тупного дня, 1-го березня, на цвинтарі під час похорону проф. Ю. Студинського. В обидвох випадках вражала певна спільність — еміграційність, не щодо вигляду, але щодо ставу. Складалося враження, що ця група українських емігрантів уже має своє місце і, внаслідок, під цим оглядом нічим не ризикують від доброго загосподарованого оточення. Але стан нашої міонженської громади вражає тим, що на цих двох зібраннях цілком не видно було юнацтва і дівчати, від якої роїться у наших церквах в Америці і Канаді.

Сумну перспективу представив ред. Зенон Пеленський у розмові на цвинтарі, який — за його словами — с тепер чини не найкращим місцем зібрання місцевої української громади. Майже кожного місяця, якщо не тижня, там когось відпроводжають, там зустрічаються та думають, хто буде черговий.

Проте, це ні в чому не впливає на звитинувальність цього політичного центру української еміграції в Європі, на її більшість, навіть жителів-репатріантів, на її ініціативність та її — можна б сказати — силу резистансу. На це ми мали багато фактичних доказів.

Наші спостереження і враження з Мюнхену зрештешу в „Літературно-Мистецькому Клубі“ на закінчення цієї серії „європейських“ статей. Але, гадаючи про коротку зупинку в Мюнхені, хотілося б звернути окрему увагу на дві установи, до яких ми маємо не тільки українське, але й американське відношення. Маємо на думці Європейське Представництво ЗУАДК та „Радіо Свобода“.

Знайомство з одною і другою установою насуває приблизно такий контраст, як „Емпайр Стейт Билдинг“ в Нью-Йорку та кількаповерховий камінець в його сусідстві, причому тією малою кам'яницею є, на жаль, Представництво ЗУАДК.

„Радіо Свобода“, з яким нас доклало позитивним головам українського відділу ред. Михайло Добрянський, є могутньою установою з кожного погляду. Але цікаво, що при всій своїй американськості, принагідний відвідувач може набратися враження, що ця установа майже українська, бо українці там на кожну кроці. Пост шефа загальної інформації займає наш добрий знайомий Моріс Дакновський з Канади, що свого часу започаткував був на курсах українознавства на „Союзи“ те-

пер уже продовжувану „школу“ виробу бандур. Свого заохочення бандурою він не втратив і в Мюнхені, бо й там має групу молоді, яка виробила собі бандури і на них грає. Функцію зв'язкового для українського і білоруського відділів виконує наш добрий знайомий, мюнхенський Микола Герус. В українському відділі, крім шефа ред. Добрянського, працюють ред. Зенон Пеленський, Емма Андієвська, дружина злікаваного більшістю українських письменників Майка Йогансена та ряд інших кваліфікованих сил. Але ви можете піти до кожної кімнати, до кожної редакції, бібліотеки, до кожної лабораторії чи бібліотеки, заговорити українською мовою і бути певним, що в цій же мові відстане відповідь. Можливо, це перебільшення, але таке складалося враження.

Коли ж мова про Представництво ЗУАДК, то більшість наших громадян признає його величезну і незаступну дартість, також престижність. Але з тією вартістю представництва аж ніяк не йде впарі його практична оцінка, себто оцінка і підтримка з боку нашої громади.

Про різні досягнення цього Представництва в рамках праці нашої ЗУАДК на широкому міжнародному форумі вже не раз була мова, та коли ж мова про „Свободу“, ця праця продовжується й сьогодні, але міміалістичними засобами, бо — подумаймо кожний про себе — коли і скільки ми пожертвували на цілі і праці ЗУАДК? Якщо цими нашими міміалістичними засобами все ж таки почастило досі відержати Представництво ЗУАДК в Європі, то це, у першу чергу, завдяки аж до самозаперечення жертв праці директора п. Михайла Рудика та його двох співробітників.

Усі наші українські й американські — українські справи і проблеми мають у Мюнхені свій відгомін, часом викрикливий, та відповідну увагу. На тему цих справ висловлює дуже характерні думки один із наших мюнхенських діячів, кажучи: „Ще 15 чи 10 років тому ви там, в Америці, дивувалися, чому і за що ми тут в Європі чужімося, а тепер навпаки, ми тут в Європі ніяк не забуємо, за що ви там, в Америці, за чужу тасту“. Він не одиниць, що так думає. Сподіваємось, що деяку відповідь на це можна буде дати, пригласившись ближче нашим справам з європейської перспективи.

(В черговому числі: ПІД МУРОМ ГАББІ)

О. сов. Андрій Пеленський

(24-ліття від смерті великого громадянина Стрийчини)

Народився Андрій Пеленський 3 лютого 1864 р. в міщанській родині в Комарні коло Львова. По скінченню студій та висвяченню на священника призначений на парохію в Книгиничах Рогатинського повіту, де був до кінця 1910 р. В повноцінній сил з любов'ю до свого враз із дружиною Меланією, з дому Раковських, ідути в наряд з посвятою, щоб його підносити.

За його починком розпарцелювано два фільварки в Книгиничах і в Загір'ї між селян. Подружжя Пеленських мало чотирьох дітей: Зиновія, Анну, Дам'яна і Юрка.

В тім часі в Лисятині опорожнювалися парохія, яка через зміни адміністраторів підупала. І хоч було дві читальні Провіт, молочарня, Сокіл, каса Райфайзенка й інші установи, то відчувся всюдю брак провуду й авторитету.

При кінці 1910 р. на усну просьбу делегати громади Митрополит Слуга Божий Шептицький признає парохом о. Андрія Пеленського з весною в 1911 р. до Лисятин.

І став новий парох до праці з досвідом, що вже в короткім часі було видно в кожній ділянці. Він сам був вірним господарем і як голова Кружка Сільського Господарського зводив господарські машини для спільного ужитковання, селекції насіння, расових розплідників худоби і свиней, організував повітовий збір худоби і свиней.

У всіх товариствах і установах повітових брав активну і провідну участь. Імось була щира, добряча, до всіх прихильна і жіноцтво, молоді і старші горнулися до неї, як до дошки до мати.

Не було дня, щоб на приходстві не було когось з жіноцтва. Імось все щось цікавого прочитала, вона навіть жіноцтвом хором диригувала. В кожній радіості чи смутку люди йшли до своєї паніматики, а вона своєю порадою чи розрадою всіх заспокоювала.

Найстарший син Зиновій у Львові кінчав студії і на неділю чи свято приїжджав до дому. Ішов між молоді і старші і давав доповіді на політичні чи економічні теми. Молодий Дам'ян був гімназистом в Стрию. Також ішов між молоді до читальні, але він був тихою ачаї і придержувався пластового закону: не пити, не курити, і щодня щось доброго зроби.

В 1914 році в 100-ліття на ювілейний Звиг до Львова з'їхали всі „Соколи“ і „Січ“, щоб здати іспит зі своєї зрілості.

Почалась війна. Всі військові пішли на війну, лишилися старці, жінки і діти. У вересні москалі вдираються до Галичини і заливають край. Парох з родиною вийшов до Відня. З 1915 р. коли москалі вигнали з Галичини, вернувся він додому.

І тепер на парохів, чим він, помагав та боронив громаду від різних нападів і драчок. І прийшов історичний 1918 рік. Австрія розпалася, і всі народи стали себе усаможусніювати. І наш нарід під проводом своїх провідників на 1-го листопада перебрав в свої руки владу. Та поляки виступили з війною. Зібрали на заході велику армію, і нам, як кажуть, втриматися не було сили. Одна частина галицької армії поділася за Збруч, а друга до Чех.Галичину зайняли поляки.

По зайняттю Галичини вшехпольські розбещені бойки почали нападати на наших провідників. Напали на першого, великого духом, цигорного та незламного сина України о. Остапа Никаньківського та в ганебний звірський спосіб замордували. Були видані вже вирок і на о. Пеленського, та один поляк з Кракова, що був в селі директором длір ки. Любомірського, вночі скрито сам перестеріг о. пароху, щоб ховався, бо можуть кожної хвили наскочити польські банди.

Парохію фірюю відвели свого пароху до лісу в Дрогобицькому повіті і намістили в знайомого побережника українця. Побували там пару днів, вночі переїхали в друге місце.

І так, лісами тяглася та мандрилка два тижні, поки о. Пеленський не добився до Комарна, а звідтам до Львова, де крився парох місяць.

Пані Пеленська переживала вдома велике горе. Два сини пішли з армією за Збруч, Зиновій сидів у Львові, а мати з дочкою вдома журилася, молилася та плакала.

Коли вона дістала жалісну вістку, що її син, наймолодший дитина Юрко, в чотиритижневій смерті від тифу загинув, не витримало серце материнське і перестало битися навіть. Заплакали громадяни за своєю паніматою та й зробили великий похорон. З 5-ох церков прийшли братства з процесіями, з'їхалися священники і хор, а народу з доколішніх сіл і міст була маса.

Всі відправили свою добродію на вічний спочинок. Був на похороні о. парох все те, чим бачив, але з одного мешканця нікуди не виходив, щоб ніхто його не побачив.

По якімось часі, коли вже були певні, що загрозю мити, вийшов наш парох на світ Божий, прибутий долею, похоронений, згинутий. І думалося, що по таким пережиттям о. парох відкається від всієї громадської праці.

Та прийшовши до себе, зривованим духом, з подвійною енергією береться до праці. Першим кроком була відбудова знищеної мурованої церкви. По скінченню відбудови церкви будувалася просторі громадський площі величавий мурований поверховий Народний дім з великою театральною залюю, з бальконом і численними малюми залами, в котрих прихилилися читальня, кооперативна, каса Стефчика і інші товариства та установи. Районові молочарня і кружок сільського господаря оживили свою працю. Приєскло Лува побудували собі читальню і школу, а пізніше і церковцю.

Громада, згідно з передовими, затвердженими планами, перелала мелорачію і осушено 2.000 моргів підмоки пасовиськ, поля і сіножатей.

Багато молоді взялось до науки і ремесла. Щоб їм улегшити доїзд до Стрия, виставився громада в дирекції залізниць у Львові, що проти Лисятин зроблено перестанок! Громада дала поїзду під будову, зробила наспід під перон і коштом 6.000 зл. побудовано будинок на перестанок. Молоді щодня цілими групами спішили рано до поїзду, а ввечері додому.

Родина о. пароху в той час збільшилася, але розійшлася. Зиновій був конатий, і як посол до польського сейму жив у Львові. Дочка Анна вийшла заміж за суддю Н. Бісика, що працював в Переворську. Дам'ян також конатий, був інженером хеміком, жив у Львові. О. Совітний жив сам, з челядію, а з ним жив на приходстві від 1921 р. сотрудник, нежонатий о. Стефан Метельський.

о. Метельський провадив парохіальну канцелярію, касу Стефчика і обслуговував Церкву в П'ятичанах, Пучкиничках і Лугах Лисятинських та вчив релігії у школах. о. парох Пеленський мав дві церкви в селі, провадив своє власне господарство та всім інтересувався: справами громади, товариств місцевих і повітових, в котрих був активним членом і в провіді.

В першій світовій війні згоріли в селі два шкільні будинки, і діти вчилися в найближчих домах. Тодішню бороду відомо зажадало посвідчення від шкільного інспектора, що школи у війні спалилися. Інспектор вшехпольски видав опіно, що „в Лисятині не було школи, щоб спалилася“.

Боро відбудови стримало видавати матеріал, а люди зверілися і не будували. Та з часом переконалися, що полякам будувати те, що 500 шкільних дітей мучаться по звичайних домах.

Громада вирішила громадським коштом будувати школу. І при сильній волі збудовано велику поверхову школу, 84 м. завдовжки і 10 м. завширшки, в котрій 10 величезних шкільних залів, 2 канцелярії і 6 кімнат-мешкань для 3-ох учителів.

Так під добрим проводом о. пароху з року на рік підносилися громада, район і повіт.

Був де провідник великого ума, сильної волі, з багатим досвідом, щирий патріот, з високим авторитетом, перед котрим вороги мали респект.

Восени в 1938 р. гітлерівськочименіцька війська блискавично напали на Польщу і до трьох тижнів цілком розбили, і німечий військові частини зайшли аж до Лисятин. Побувши два дні, сказали, що прийдуть більшовики, а вони відходять за границю Сян.

По відході німців, надходили пошури обертів совєтських військ, а за ними комісари та й почали всюдю свою руйнівну роботу.

І побачив це о. парох, що не життя з ними і до його чекало, та лишив все, тільки з валізою в руках тихо вийшов до Львова, а звідтам до Перемишля, де вже сини на нього чекали.

На другий день більшовики всюдю за ним бігали й шукали, та його вже на цій стороні не було.

Намістали вони в Люблині, де о. совітний, прибутий горем, хворий, проживши один рік, 16 грудня 1940 р. помер, де і спочиває на чужій землі.

В 1941 році, коли вже Львів був війсьний, а німці зайняли цілу Україну, вернувся до

о. сов. Андрій Пеленський

Львова сини з родинами, та плямували, що у відповідний час перевезуть батька на рідну землю та зложать покійного в гробівці в Лисятині.

Та не так сталося, як думалося. По недовгій хворобі передчасно на атаку серця зійшов та спочив на рідній землі у Львові.

Пізнавши гроба було ладитися знов покласти Львів. При кінці 1943 р. вернувся зі заходу з Переворська суддя Микола Бісик з родиною до рідного села, бо на заході польська „боюфна“ напала на наших.

Той Бісик, старшина УСС, колісний мужик, як дуб, вернувся згорблений, прибутий навіспараложований. І коли він в липні 1944р. поклали рідні землі, я ще з ним поспівався, не знаючи, що вже навіки. Бісик був хворий, нікуди було йому рушатися.

Як я по роках додивався, то він 1945-го року помер і спочивав в ріднім селі Угерсько, тепер Яблонівка. Одинокий їх син Юрко пішов в УПА і там загинув, а Анна десь там сама животіє.

Дружина Зиновія вийшла зі Львова, опинилася в Америці і живе при дочці Лілі Паславській. Дам'ян зі жінкою Ольгою живуть в Німеччині, він працює як інженер-хемік.

Вже минуло 24 роки, як не стало між живими великого громадянина пароху Лисятин та дітяч Стрийчини. Розійшлася по світі його родина, залишилися діла добрі, незабутні, про що згадає в чих стрічках тихим не злим словом на вічну пам'ять!

М. Данилюшин

ВИСТАВА МИХАЙЛА АНДРІЄНКА В РИМІ

Мистецька галерія Ля Біліно при Віа Анджельо Брунетті вилштувала від 16 січня до 6 лютого 1965 року виставу нашого відомого мистця, в якій виставили твори різних років від 1922 до 1964. Каталог містить передмову французькою мовою пера Фр. Куртія, відомого критика. Біографічні нотатки і назви творів подані італійською мовою. Пер Куртію каже про нашого мистця так:

„Е малаї — як, прим. Лідіні — які не дбали, не скажу, про свою славу, але попросту про розголос. Михайло Андрієнко є один з тихих. Цей український, уроджений у Херсоні 30 грудня 1894 р., ніколи не агітава за успіхом. Він не висувався вперед на жадним запитом: Чи ви мене оглядали? Напаки завжди давав докази надзвичайної скромності.“

Андрієнко має свою роботу в глибокій вулиці Воїжар, однієї з найдовших артерій Парижу. Серед стосу полотно, нотатинки і папок, стільців і витертих канал, на які просівається світло крізь шибки вікна від підвірів, мистецьке виглядає, немов фантастичний П'єро, що вніс з російських холодів якусь, не знаю як її назвати, ностальгійну вразливість, а в очах відблиск білої кори беріз з-над Дніпра. Ця людина невеликого росту, з сідою головою має обличчя з делікатною шкірою і сумним очима, що бідо всміхастся. Його бачать у Парижі, як просикується попри мури, йдучи тихими кроками, немов невеликий дух, що вкопався в доми Карамзюних.

Андрієнко почав малювати в гімназії в Херсоні. Після одержання диплому правника в університеті в Петербурзі він виставляв в цьому місті десь в 1915 р. картини з нахилом до кубізму. Далше в роках 1918-19 малював декорації в Камерному Театрі в Одесі, а два роки пізніше в Королівській Опері в Будапешті (до „Мільйонів арлекина“). Прибувши в Париж у 1923 р., Михайло Андрієнко виставляв серед „Надзалежних“ тоді серед розвіту того салону авангарду. Він переходить від від по-кубістичному композиції до конструктивізму. Його малювальна фактура досить надривана, з додатком декору до піску то гіпси, це все в гамі кольорів, де домінує зелена, як можна було бачити в його паризькій виставі в галерії Гавстон-Бравн.

У всьому, що зробив Андрієнко, є особливе шукання рівноваги у відношенні до форм, яким наш малаї, що є теж сценарієм, надає надзвичайного ритму: розгортанням у просторі, виводженням спіралью, протиставленням, накладанням та рухами підіймання і сходження (Андрієнко як і Шлеммер має нахил до комплексу сходів). Мистець кидав свої комбінації на полотно або на папір. З далеким з'яв виринають сплети з прогалинами у внутрішній світ мовчання. Помножені перспективи в відкриваються. Андрієнко започатковує це, що я був би схильний назвати акробатичним кубізмом.

Я маю в себе невелике полюблене Андрієнко. Закрутки (валюти) у зелених і біло-синьо-пурпурових тонах як-вибликають у уяві щось у роді конгломерата геометричними фігурами в просторі. Це є сонатна малюра, призначена до сцени, що останає досі в тіні прожекторів, але виходить нараз з темряви, щоб показати творчу вартість в цій галерії, де вдарила для нього година справедливості. Нина Маліста представляє його публіці в Римі.

В біографічних нотатках ще згадаю, що Андрієнко живе в Парижі від грудня 1923 року. Виставляв у „Надзалежних“ в роках 1930-38, в Осінньому Салоні, серед „Незалежних“, у „Салоні сучасних портретів“ в роках 1936-37-38, в групових виставах „Арт абстракція“, „Пріме дженераліон“ в Ст. Етієн і в Парижі в 1964 р. В цьому ж році була індивідуальна виставка в галерії Флоренс Гавстон-Бравн.

Кубізм і конструктивізм займав його до 1929 року. Після 1929 р. пройшов через сюрреалізм, фігуративний реалізм і повернувся до абстракції в 1958 році. Твори його в таких музеях:

Один кольяж в 1927 р. набула Національна Бібліотека в Відні. Дві макети знаходяться у театральній відділі Вікторія-Олберт Музею у Лондоні. Одну „Мертву природу“ набула Державна збірка Франції в 1947 р. П'ять полотен є в Національному Музеї у Львові на Україні. Бісик проквіт сцени і костюмів є в Бібліотеці Арсеналу в Парижі. „Композиція“ з 1922 р. набула Франція в 1964 р. для державної збірки.

В каталозі є чотири репродукції творів. Список виставлених творів у Римі вказує 40 творів.

Роман Пачоський

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

В БЕОГРАДІ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ 10-ох „незалежних“ держав, скликана югославським диктатором Тітом для виваження формули, на основі якої можна б завести мир у В'єтнамі. У тій конференції беруть участь Альжир, Цейлон, Куба, Етіопія, Гана, Індія, Малаї, Тунізія і Югославія, Афганістан і Кіпр є „обсерваторами“.

У ЛОНДОНІ АРЕШТОВАНО 52-річного старого інженера Франка Кліфтона з міністерства легуства і серванта Пітера Аїлала під закидом шпигунства — напівне у користь Совітів, Кліфтон вигравдає плани ракет.

НЕЗАКІНЧЕНА ТВОРЧІСТЬ

3 привуду літературного вечора присвяченого пам'яті Миколи Матієва - Мельника

Споминається сімдесят п'ять років від народження поета, письменника, пламенного патріота, воєнка й педагога — Миколи Матієва - Мельника. Цю річницю відзначає літературним вечором в ЛМКлубі в Нью-Йорку.

Якби письменник досі жив, то його принос-дар до скарбниці української літератури можна б уважати за повний, бо кільканадцять років цілоденної праці емерита надолу жили б дорогоцінний час, втрачений на вдержання родині й поправку шкільних задач в умовах польської окупації, воєнного лихоліття й після воєнної скитальництва. Та Микола Матієв - Мельник вже 18 років спочивав вічним сном на цвинтарі в Нью-Гейвсі, Конн.

Скільки цінних творів міг би ще він дати? Перед нами запис до „Далігга“ — одної денної праці емерита надолу:

Неси мене, залізний, дикий коню, Неси з вітрами крізь чужі світи — Як вже не стало шпиди у долонях, То треба в бій нам голіруч іти.

Неси ж мене під трубадурусь салюто — У келій життя ще жар на дні: Сидиш зовсім з жук твоїх П'ялого І зриваєш шукати в даліні...

Філістри хай собі сміються й Салчі, Що вже не стало й п'яні в нас землі — Ні, братишні, садіть своїх з Ляманчі Вже не забути нам до снуку лі!

Ні тих хаток на пагорбах зеленех, Ні золотих на церквах хрестів, Нам ще маржором дозволить хателени І Монсальваць горять серед лісів.

Нам ще полощуть очі рідні роси, Нещо в відрях досі п'яні вечірній дим, І з'являть нас чадір на золотих поносах І сніються на коні вогнистий Херувим.

Ось психологічний автопортрет автора, образ його ідеї, навісний й настановний. Хто сказав би, що така людина в неспівній рибі пізніше буде вже потойбіч зейного буття? В закінченні — про піднедрукований, може взагалі нікому невідомий твір цього автора. Напередодні свого візду за океан поет читав мені уривки своєї піршованої епопеї „Вісний днів“ — щось як „Попіл ісперий“ Юрія Кленя. Читання тривало до доброї піршованої, і був час скласти собі образ і про ідею і про засоби реалізації задуманого твору. Я не знав, чим більше захоплювався: високими злотоми спостережень, широким діалогом етично-моральною проблематикою, чи свавільським і справді великим присудом для порупинки Божого порядку на землі.

Він родився коїжкого поета довідуюсь, що про такий твір вона ніколи не чула. Може тримав перед нею в тайні, може, в прістуді депресії цей твір зник. Сяк чи так: Іменно цей твір найвірніше характеризує і життя і творчість Миколи Матієва - Мельника, що залишається незакінченим.

О. Гайсський

П. С. Роліна пок. Миколи Матієва - Мельника робить усі можливі заходи, щоб видати повне видання його творів. Знаючи, що багато його віршин, оповідань, новел, перекладів і статей розсіпани по різних передовисних журналах, часописах та альманахах, родина поета просить всі українські Видавництва, часописи, музеї як тек і приватних збірок зголошувати твори Миколи Матієва - Мельника на адресу:

Mrs. Maria Melnyk, 6086 State Rd., Parma 34, Ohio

3 життя Т-ва Плекання Рідної Мови

Після двох організаційних зібрань у Вінніпегі 6-го листопада й 12 грудня відбулися в Оттаві 16 грудня 1964 р. установчі збори новоствореного „Товариства плекання рідної мови“. На них обрано Президію Товариства в складі: К. Біда, Оттава — президент; Яр. Рудницький, Вінніпег — заступник президента й редактор видав; С. Мужин, Вінніпег — секретар-скарбник.

11-го січня 1965 в приміщенні Оттавського університету відбулось інаугураційне зібрання Президії „Товариства плекання рідної мови“, на якому продекларовано проєкт статуту Товариства, що його опрацював д-р М. І. Мандрич в роках 1930-38, в Осінньому Салоні, серед „Незалежних“, у „Салоні сучасних портретів“ в роках 1936-37-38, в групових виставах „Арт абстракція“, „Пріме дженераліон“ в Ст. Етієн і в Парижі в 1964 р. В цьому ж році була індивідуальна виставка в галерії Флоренс Гавстон-Бравн.

Кубізм і конструктивізм займав його до 1929 року. Після 1929 р. пройшов через сюрреалізм, фігуративний реалізм і повернувся до абстракції в 1958 році. Твори його в таких музеях:

Один кольяж в 1927 р. набула Національна Бібліотека в Відні. Дві макети знаходяться у театральній відділі Вікторія-Олберт Музею у Лондоні. Одну „Мертву природу“ набула Державна збірка Франції в 1947 р. П'ять полотен є в Національному Музеї у Львові на Україні. Бісик проквіт сцени і костюмів є в Бібліотеці Арсеналу в Парижі. „Композиція“ з 1922 р. набула Франція в 1964 р. для державної збірки.

В каталозі є чотири репродукції творів. Список виставлених творів у Римі вказує 40 творів.

Роман Пачоський

В БЕОГРАДІ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ 10-ох „незалежних“ держав, скликана югославським диктатором Тітом для виваження формули, на основі якої можна б завести мир у В'єтнамі. У тій конференції беруть участь Альжир, Цейлон, Куба, Етіопія, Гана, Індія, Малаї, Тунізія і Югославія, Афганістан і Кіпр є „обсерваторами“.

У ЛОНДОНІ АРЕШТОВАНО 52-річного старого інженера Франка Кліфтона з міністерства легуства і серванта Пітера Аїлала під закидом шпигунства — напівне у користь Совітів, Кліфтон вигравдає плани ракет.

СОЮЗІВНА

ЩЕ НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ:

- новозбудованого перекладу своєї м

